

Notitie Decembercirculaire 2023

Hoofdstuk 1: Algemene mededelingen

Inleiding

De decembercirculaire 2023 is verschenen op 6 december. Deze notitie geeft een overzicht van de financiële gevolgen voor de hoogte van onze Algemene Uitkering voor met name het jaar 2023. De vorige circulaire waarover wij u hebben geïnformeerd was de septembercirculaire 2023.

Accressen

Zoals gebruikelijk bevat de decembercirculaire geen nieuwe accresramingen.

Hoofdstuk 2: Financiële gevolgen decembercirculaire 2023

Hoe hoog is de Algemene Uitkering die wij ontvangen van het Rijk?

Het uitgangspunt voor onze berekening zijn de cijfers die wij hebben gepresenteerd in de notitie septembercirculaire 2023. Zie hiervoor de tweede regel uit tabel 1.

Tabel 1

Septembercirculaire 2023 Súdwest-Fryslân	2023	2024	2025	2026	2027
Decembercirculaire 2023	210.291.831	220.254.466	220.234.028	202.502.842	204.120.539
Septembercirculaire 2023	202.931.060	218.754.677	220.306.847	202.629.150	204.248.894
Saldo:	7.360.771	1.499.789	-72.819	-126.308	-128.355

LIAS PAUW geeft het advies om de stijging van de aantallen van de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen met drempel voor de jaren 2023 en 2024 te verwerken. Voor de jaren 2025 en verder adviseren zij om de stijging van de aantallen voor de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen met drempel nog niet te verwerken maar dit bij de meicirculaire van 2024 te doen. Dit resulteert in het verschil in het meerjarenoverzicht in bovenstaande tabel.

Taakmutaties 2023

In de decembercirculaire 2023 zijn de volgende taakmutaties opgenomen:

- Naheffing BRP 2022 -€ 1,14 miljoen eenmalig in 2023
- BRP experiment € 0,82 miljoen eenmalig in 2023
- BRP Logisch ontwerp € 1,89 miljoen eenmalig in 2023
- Vrijval restant compensatieregeling Voogdij 18+ € 2,12 miljoen eenmalig in 2023
- Restant Hervormingsagenda Jeugd € 1,06 miljoen eenmalig in 2023

Dit zijn landelijke bedragen. Specifiek voor SWF gaat het om de volgende bedragen:

Tabel 2

Taakmutaties Decembercirculaire 2023	2023
Naheffing BRP 2022	-5.957
BRP experiment	4.766
BRP Logisch ontwerp	9.532
Vrijval restant compensatieregeling Voogdij 18+	11.998
Restant Hervormingsagenda Jeugd	6.891
Totaal taakmutaties	27.230

Voor de taken uit tabel 2 hebben wij extra budget van het Rijk ontvangen via de algemene uitkering. De besteding van de bedragen voor 2023 kunnen wij niet meer in het jaar 2023 aan de raad ter besluitvorming voorleggen. De bedragen vallen daarom allemaal vrij in de jaarrekening 2023. Voor een deel van de middelen die we nu ontvangen, hebben we al kosten gemaakt in 2023. Daar waar dit niet het geval is, zullen wij de raad vragen om bij de behandeling van de jaarrekening 2023 via resultaatbestemming de bedragen alsnog beschikbaar te stellen.

Naheffing BRP 2022

In verband met extra gebruik door gemeenten in 2022 wordt een aanvullende bijdrage doorbelast van € 1,1 miljoen. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân betekent dit dat er een bedrag van € 5.957 wordt ingehouden.

BRP experiment

In verband met een experiment waarbij gemeenten ingeschrevenen actief moeten informeren ontvangen gemeenten een incidentele vergoeding van in totaal € 0,8 miljoen voor de periode 2023-2026. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 4.766 op.

BRP Logisch ontwerp

Gemeenten ontvangen een vergoeding van bijna € 1,9 miljoen in verband met extra kosten die zij maken in 2023 en 2024 als gevolg van aanpassingen aan het logisch ontwerp van de BRP. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 9.532 op.

Vrijval restant compensatieregeling Voogdij 18+

Binnen de integratie-uitkering Voogdij 18+ resteert nog een budget van € 2,1 miljoen, als gevolg van aanvullend toegekende loon- en prijsontwikkeling. Dit resterend budget is in 2023 niet nodig voor de compensatieregeling en wordt zoals gebruikelijk overgeheveld naar de algemene uitkering. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 11.998 op.

Restant Hervormingsagenda Jeugd

In de septembercirculaire 2021 is voor 2022 door het kabinet € 1,314 miljard beschikbaar gesteld ter compensatie van tekorten in de jeugdzorg. Op dat moment is, na overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), besloten om hiervan € 9 miljoen over te hevelen naar de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ten behoeve van de uitvoering van de hervormingsagenda in 2022. Echter, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft niet het gehele bedrag besteed. Het restant van bijna € 1,1 miljoen wordt daarom nu teruggeboekt naar de algemene uitkering van het gemeentefonds en verdeeld over de gemeenten. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 6.891 op.

Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen

In de decembercirculaire zijn de volgende nieuwe decentralisatie-uitkeringen opgenomen:

Tabel 3

Decentralisatie-, Integratie en Specifieke-uitkeringen Decemercirculaire 2023	2023
Energietoelage	4.665.484
Invoeringskosten Omgevingswet	765.573
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	213.624
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	121.856
Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak	80.001
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	35.550
Opruimen dode vogels i.v.m. vogelgriep	30.000
LHBT-emancipatiebeleid (DU)	20.000
Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	10.000
Totaal	5.942.188

Energietoeslag

In 2023 worden middelen aan het gemeentefonds toegevoegd om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Van het beschikbare bedrag van € 1,4 miljard is in 2022 al € 500 miljoen uitgekeerd. Daarnaast is ten behoeve van de vangnetregeling een bedrag van € 32,5 miljoen gereserveerd op de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Van de overige € 867,5 miljoen wordt € 15,5 miljoen verdeeld op grond van de verdeelherstelactie 2022, waarmee gemeenten die in 2022 nadeel hadden van de gehanteerde verdeelsystematiek een aanvulling ontvangen. De volledige € 1.352 miljoen is verdeeld op basis van het aantal huishoudens met langdurig laag inkomen (<120% van het sociaal minimum). Per gemeente is dat bedrag verlaagd met het bedrag dat de gemeente eerder ontvangen heeft vanuit de € 500 miljoen. Het dan resterende bedrag per gemeente wordt nu uitgekeerd. Voor Súdwest-Fryslân gaat het om € 4.665.484.

Invoeringskosten Omgevingswet

Het macrobudget voor de invoeringskosten van de Omgevingswet is verhoogd met € 103,6 miljoen. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 765.573 op.

Faciliteitenbesluit opvangcentra

Bij de decentralisatie uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra is het macrobudget verhoogd met een bedrag van € 12,6 miljoen. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 213.624 op.

Meerkosten Oekraïne sociaal domein

Bij de meerkosten Oekraïne sociaal domein is het macrobudget verhoogd met € 20,2 miljoen. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 121.856 op.

Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak

Gemeenten spelen naast provincies en waterschappen een belangrijke rol bij de totstandkoming van de provinciale gebiedsprogramma's en dat vraagt extra inzet van personeel. Deze decentralisatie-uitkering is een bijdrage in de gemaakte kosten vanuit gemeenten voor hun bijdrage aan gebiedsprogramma's in 2023. De bijdrage aan gemeenten bedraagt in totaal € 10 miljoen, uiteenlopend van € 5.251 tot € 80.001 per gemeente. De verdeelsleutel die hiervoor wordt gehanteerd, is in overleg met de VNG tot stand gekomen en is gebaseerd op CBS gegevens: de percentages agrarisch landgebruik en bos en het aantal landbouwbedrijven. Wij ontvangen € 80.001.

Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)

Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen een aanvulling op de middelen die zij hiervoor al ontvangen hebben. In totaal gaat het om een bedrag van € 8.086.440. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 35.550 op.

Opruimen dode vogels i.v.m. vogelgriep

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft aan vier gemeenten in Fryslân eenmalig € 65.000 toegezegd vanwege de voortrekkersrol die zij genomen hebben in het actief opruimen van dode wilde vogels met vogelgriep. De werkwijze en de app voor het melden van wilde vogels, die deze gemeenten ontwikkeld hebben, leveren een unieke en belangrijke bijdrage aan de landelijke structuur waar het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verantwoordelijkheid voor neemt, en daarom een eenmalige bijdrage vanuit zijn begroting beschikbaar stelt. De verdeling van de middelen is gebaseerd op de kosten die de gemeenten hebben gemaakt als gevolg van het opruimen van de dode vogels en is als volgt: Noardeast-Fryslân: € 25.000; Súdwest-Fryslân: € 30.000; Terschelling: € 6.000; Vlieland: € 4.000.

LHBT-emanipatiebeleid (DU)

Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en intersekse personen) verder te bevorderen. In totaal ontvangen 54 gemeenten een bijdragen voor de samenhangende aanpak van de Regenboogsteden voor lokaal LHBTI-beleid voor de periode 2023 tot en met 2026. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 20.000 op.

Einde lening inburgeringsplichtig (DU)

In het bestuurlijk overleg van april 2020 zijn tussen de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG afspraken gemaakt over het ondersteunen van de zogenaamde ELIPs. Dit zijn inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. De afspraken zijn met ingang van 1 januari 2023 geformaliseerd in de regelgeving. In het besluit Inburgering is nu opgenomen dat gemeenten inburgeraars die onder de ELIP-definitie gerekend worden, hulp en begeleiding kunnen aanbieden. Gemeenten kunnen inburgeraars die tot deze doelgroep behoren begeleiden bij het afronden van hun inburgeringstraject. Gemeenten gaan zelf over de wijze van invulling van de begeleiding en de selectie van inburgeraars die daarvoor in aanmerking komen. Niet voor iedereen is ondersteuning nodig. Gebleken is dat een meerderheid van de ELIPs uiteindelijk op eigen kracht aan de inburgeringsplicht kan voldoen. Voor de gemeente Súdwest-Fryslân levert dit € 10.000 op.

Hoofdstuk 3: Financieel eindresultaat decembercirculaire 2023

We kunnen nu de financiële gevolgen van de decembercirculaire op het jaarresultaat 2023 berekenen.

Tabel 4

Decembercirculaire 2023	2023	2024	2025	2026	2027
Decembercirculaire t.o.v. Septembercirculaire 2023	7.360.771	1.499.789	-72.819	-126.308	-128.355
Taakmutaties	27.230	0	0	0	0
Decentralisatie-, Integratie- en specifieke uitkeringen	5.942.188	0	0	0	0
Totaal	1.391.353	1.499.789	-72.819	-126.308	-128.355

Het resultaat 2023 is € 1.391.353 positief. Het resultaat 2024 is € 1.499.789 positief. Deze voordelen zijn veroorzaakt doordat er een actualisatie van de maatstaf huishoudens met een laag inkomen met drempel heeft plaatsgevonden.

Eindvoorstel

Wij stellen het college voor de volgende besluiten te nemen:

- a. In te stemmen met de notitie decembercirculaire 2023
- b. Kennis te nemen van de financiële gevolgen van de decembercirculaire voor de jaarrekening 2023 en de daarbij behorende voorgenomen resultaatbestemmingen
- c. De financiële gevolgen van de jaarschijf 2024 op te nemen in de eerstvolgende bestuursrapportage over 2024.
- d. De financiële gevolgen van de jaarschijven 2025 en verder op te nemen in de Programmabegroting 2025.
- e. De raad te informeren via actieve info.